

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om hvilke opgaver De Grønlandske Huse løser i dag og derudover skal redegørelsen indeholde anbefalinger til den fremtidige organisering, herunder ansvar og funktion.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Najaaraq Møller, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Mette Arge-Hammeken, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Dines Mikaelson, Siumut

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Edvard Nielsen Aronsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 19. november 2024 under EM2024 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Med nærværende beslutningsforslag ønsker forslagsstiller, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om, hvilke opgaver der løses ved De Grønlandske Huse i Danmark. Redegørelsen skal ligeledes indeholde anbefalinger til husenes fremtidige organisering.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Til førstebehandlingen blev der udtrykt tilslutning til nærværende beslutningsforslag. Det blev samtidig noteret, at husene i dag fungerer som et samlingssted for studerende, tilflyttere, og folk på midlertidige ophold i Danmark. Af disse grunde blev det konstateret, at redegørelsen kan bidrage til at komme med anbefalinger, som skal forbedre husenes organisering, til gavn for husenes grønlandske brugere, tilpasset nutiden.

Udvalget bemærker, at Atassut fremsatte følgende ændringsforslag til førstebehandling:

Forslag til Inatsisartut-beslutning om at pålægge Naalakkersuisut at sikre, at Kalaallit Illuutaat i Aalborg kan tilbyde bolig til studerende og nyoptagne.

Udvalget bemærker, at ovenstående ændringsforslag ikke overholder identitetskravet til nærværende beslutningsforslag, og dermed ikke opfylder formkravene.

Naalaakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke fremsatte følgende ændringsforslag til førstebehandling:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en redegørelse om De Grønlandske Huses nuværende og fremtidige opgaver. Redegørelsen skal indeholde en klarlæggelse af det retlige og økonomiske grundlag for husenes virksomhed, og indeholde anbefalinger til husenes fremtidige opgavevaretagelse for Selvstyret, herunder hvilke opgaver Selvstyret ønsker varetaget af husene og finansieringen heraf.

På baggrund af drøftelserne blev punktet henvist til udvalgsbehandling.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Indledningsvist skal udvalget bemærke, at Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke konstaterede til førstebehandling, at den danske stat og De Grønlandske husenes danske opholdskommuner medfinansierer De Grønlandske huse, men at Selvstyret bidrager med den største andel af finansiering af husene.

Udvalget noterer, at Naalakkersuisoq i sit svarnotat til førstebehandling beskriver en såkaldt fordelingsnøgle for de fire huse, hvori 50% går til uddannelser, 40% til socialområdet og 10% til kulturelle aktiviteter. Hertil blev det ligeledes anført af Naalakkersuisoq, at husene ikke er forpligtiget til at følge fordelingsnøglen. Dertil bemærker udvalget, at forslagsstiller ønsker, at mindst 8 mio. kr. af selvstyrets tilskud til De Grønlandske Huse anvendes internt i Grønland. Udvalget konstaterer, at der er afsat 20,8 mio. kr. frem til 2028 til De Grønlandske Huse på hovedkonto 40.90.02 Tilskud til De Grønlandske Huse i Finanslovsaftalen for 2025.

Udvalget bemærker afslutningsvis, at Naalakkersuisut har initieret en dialog med De

Grønlandske Huse, samt etableret en arbejdsgruppe mellem kommuner og departementer, der ligeledes skal styrke samarbejdet mellem de forskellige instanser.

Udvalget bemærker også, at Naalakkersuisoq har igangsat en brugerundersøgelse af studerende og efterskoleelever i Danmark. Udvalget forstår det sådan, at den igangværende undersøgelse skal afdække behov, og deres tidsforbrug på sociale aktiviteter, uddannelse, kultur og information, som dermed kan tegne et generelt billede af de studerendes brug af husene.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering således, at udarbejdelsen af redegørelsen vil kræve en AC-fuldmægtig årsværk svarende til 500.000 kr.

5. Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til vedtagelse.
- Et mindretal i udvalget bestående af Naleraq indstiller forslaget i den foreliggende form til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Najaaraq Møller
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Dines Mikaelen

Peter Olsen

Edvard Nielsen Aronsen